

Porto deklaracija

1. Pabrėžiame Europos vienybės ir solidarumo svarbą kovojant su COVID-19 pandemija. Šios vertybės apibrėžia Europos piliečių atsaką į šią krizę ir taip pat yra mūsų bendro projekto ir išskirtinio socialinio modelio pagrindas. Labiau nei bet kada Europa turi būti socialinės sanglaudos ir gerovės žemynas. Dar kartą patvirtiname savo įsipareigojimą dirbti siekiant socialinės Europos.
2. Nuo COVID-19 pandemijos pradžios skubiais, ypatingos svarbos ir visapusiškais veiksmais ES ir nacionaliniu lygmenimis buvo apsaugota milijonai gyvybių, darbo vietų ir įmonių.
3. Ta pati vienybės ir solidarumo dvasia 2020 m. liepos mėn. įkvėpė mus sudaryti istorinį susitarimą dėl daugiamečių finansinės programos ir imtis konkrečių ekonomikos gaivinimo pastangų pagal priemonę „Next Generation EU“. Mums spartinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, šios didžiulės Europos investicijos ir susijusios reformos leis Sąjungai ir jos valstybėms narėms tvirtai žengti reformų keliu siekiant sąžiningo, tvaraus ir atsparaus atsigavimo. Kolektyvinis, įtraukus, laiku vykstantis ir darnus atsigavimas sustiprins Europos konkurencingumą, atsparumą, socialinį aspektą ir vaidmenį pasaulinėje arenoje.
4. Palankiai vertiname pirmininkaujančios Portugalijos surengtą aukšto lygio konferenciją Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimo metu ir atkreipiame dėmesį į jos rezultatus. Europos socialinių teisių ramsčio yra vienas iš esminių atsigavimo elementų. Jo įgyvendinimu bus sustiprintas Sąjungos veržumas siekiant pereiti prie skaitmeninės, žaliosios ir sąžiningos pertvarkos, ir jis padės pasiekti aukštynkryptę socialinę ir ekonominę konvergenciją bei įveikti demografinius iššūkius. Socialinis aspektas, socialinis dialogas ir aktyvus socialinių partnerių dalyvavimas visada buvo itin konkurencingos socialinės rinkos ekonomikos pagrindas. Įsipareigodami būti vieningi ir solidarūs taip pat turime užtikrinti lygias galimybes visiems ir tai, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje.
5. Kaip nustatyta 2019–2024 m. ES strateginėje darbotvarkėje, esame pasiryžę toliau stiprinti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą ES ir nacionaliniu lygmenimis, tinkamai atsižvelgdami į atitinkamas kompetencijas ir subsidiarumo ir proporcingumo principus. 2021 m. kovo 4 d. Komisijos pristatytame veiksmų plane pateikiamos naudingos Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo gairės, be kita ko, užimtumo, įgūdžių, sveikatos ir socialinės apsaugos srityse.
6. Palankiai vertiname naujus ES pagrindinius tikslus, susijusius su darbo vietomis, įgūdžiais ir skurdo mažinimu, bei patikslintą socialinių rodiklių suvestinę, siūlomus veiksmų plane, kurie padės stebėti pažangą, daromą įgyvendinant socialinio ramsčio principus, atsižvelgiant į skirtingas nacionalines aplinkybes ir laikantis politikos koordinavimo tvarkos Europos semestro kontekste.
7. Europai palaipsniui atsigauvant po COVID-19 pandemijos, pirmenybė bus teikiama perėjimui nuo darbo vietų apsaugos prie jų kūrimo ir darbo vietų kokybės gerinimo – procesams, kuriuose mažosios ir vidutinės įmonės (įskaitant socialines įmones) atlieka vieną iš svarbiausių vaidmenų. Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas bus itin svarbus siekiant užtikrinti, kad įtraukiu būdu gaivinant ekonomiką būtų sukurta daugiau ir geresnių darbo vietų visiems. Šiuo atžvilgiu ES ir valstybių narių lygmenimis turėtų būti tęsiamas atitinkamas teisėkūros ir su teisėkūra nesusijęs darbas.
8. Vykdydami politinius veiksmus daugiausia dėmesio skirsime švietimui ir įgūdžiams. Žalioji ir skaitmeninė pertvarka suteiks ne tik didžiulį galimybių Europos piliečiams, bet atneš ir daug iššūkių – dėl to reikės daugiau investuoti į švietimą, profesinį mokymą, mokymąsi visą gyvenimą, kvalifikacijos kėlimą ir persikvalifikavimą, kad būtų skatinamas profesinės veiklos keitimas pereinant į sektorius, kuriuose didėja darbo jėgos paklausa. Kartu reikės skirti ypatingą dėmesį su skaitmenizavimu, dirbtiniu intelektu, nuotoliniu darbu ir platformų ekonomika susijusiems pokyčiams, kad būtų stiprinamos darbuotojų teisės, socialinės apsaugos sistemos ir darbuotojų sauga ir sveikata.
9. Esame įsipareigoję mažinti nelygybę, apginti teisingą darbo užmokestį, kovoti su socialine atskirtimi ir spręsti skurdo problemą, siekdami kovoti su vaikų skurdu ir mažinti atskirties riziką ypač pažeidžiamoms socialinėms grupėms, pavyzdžiui, ilgalaikiams bedarbiams, vyresnio amžiaus asmenims, asmenims su negalia ir benamiams.
10. Suintensyvinsime kovos su diskriminacija pastangas ir aktyviai dirbsime, kad pašalintume nevienodo lyčių užimtumo, darbo užmokesčio ir pensijų problemas ir propaguotume lygybę ir sąžiningumą kiekvieno mūsų visuomenės nario atžvilgiu, laikydamiesi pagrindinių Europos Sąjungos principų ir Europos socialinių teisių ramsčio 2-ojo principo.

11. Pirmenybę teiksime veiksams, skirtiems remti jaunus žmones, kuriuos labai neigiamai paveikė COVID-19 krizė – dėl jos labai sutriko jų dalyvavimas darbo rinkoje, taip pat jų švietimo ir mokymo planai. Jaunimas yra nepakeičiamas Europos dinamiškumo, talentų ir kūrybiškumo šaltinis. Turime užtikrinti, kad jis taptų įtraukaus žaliojo ir skaitmeninio atsigavimo varomąja jėga, padedančia kurti ateities Europą, be kita ko, visapusiškai pasinaudojant „Erasmus+“ potencialu, kad visoje Europoje būtų skatinamas visų studentų ir praktiką atliekančių asmenų mobilumas.

12. Pabrėžiame, kad svarbu atidžiai stebėti, be kita ko, aukščiausiu lygmeniu, pažangą, padarytą įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir 2030 m. ES pagrindinius tikslus.

13. Palankiai vertiname dar vieną sėkmingą Europos socialinį dialogą – tai, kad Europos socialiniai partneriai pateikė bendrą pasiūlymą dėl alternatyvių rodiklių rinkinio ekonominei, socialinei ir aplinkos pažangai įvertinti, kuris papildo BVP kaip gerovės matas siekiant integracinio ir tvaraus augimo.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press